

כניסת השבת – 18.30
יציאת השבת – 19.37
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 20.16
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 17.30 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 14.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 15.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
16.00 דרשת המרא דאתרא לשבת
הגדול ביהכ"נ 'נצח ישראל'
הכוכבים הפאים בשם ה'

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
שפת הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' אפסת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

שנה תשיעית - גיליון 352
פרשת צו
שבת הגדול תשפ"ג

הכוונה בשריפת החמץ צריכה להיות על החמץ שבלב דהיינו על העוונות והחטאים שלנו ולכן תקנו לומר את נוסח הביטול שהוא נדרש בדרך רמז כווידי שלנו כך: 'כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי - כל חמץ ושאר שיש ברשותי' כאן אנו מודים על כך שיש ברשותנו מטען של עברות ואנו מסבירים ומפרטים כיצד הגענו למצב הזה? 'דחזיתיה - שראית' דהיינו היכן שהייתי צריך להסתכל בעיניי (בסידור, בגמרא וביתר המצוות וכו'...) לא הסתכלתי כלל. 'ודלא חזיתיה - ושלא ראית' דהיינו היכן שלא הייתי צריך להסתכל (מראות אסורים) הסתכלתי. 'דביערתייה' - הכן שהייתי צריך לבעור כאש (לתורה ולמצוות) שם הייתי קר. 'ודלא ביערתייה' - היכן שהייתי צריך להיות קר (לעבירות) שם הייתי בווער כאש. ומה הוא התיקון? 'לבטיל ולהווי כעפרא דארעא' יקבל על עצמו מעתה להתבטל ולהיות כעפר הארץ כלפי הקב"ה ולקיים את מצוותיו בשמחה. **מתוק מדבש!**

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה (ו', ו')
מסופר על הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל שבסוף ימיו, כאשר היה זקן וחולה, המשיך במנהגו אותו נהג שנים רבות. הוא היה קם באישון ליל כדי לעסוק בתורה עד זמן תפילת שחרית. 'רבינו' אמרו לו תלמידיו - 'מדוע הרב קם כל כך מוקדם? והרי הרב אינו בקו הבריאות ובפרט שהרב אינו צעיר לימים? כדאי שהרב ימשיך לישון עוד קצת...' השיב להם הרב: 'דווקא מפני כך עלי להקדים ולקום מוקדם! שהרי עוד מעט אצטרך לתת דין וחשבון בבית דין של מעלה. ושם יביאו שולחן ערוך ויבדקו מה כתוב בסעיף הראשון? 'יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, שיהא הוא מעורר השחר' ומה אתם רוצים? שכבר בסעיף הראשון אכשל?!' **מתוק מדבש!**

ופצוין שמירת הצינוים מילתא דבדחומא
דיצה מרצושה: יו להצביר את כל הטלפונים
והמחשבים הלא כשרים וליא מוננים למסר הביטחון.
דמה? ארס ככיר אמר שרצוים לזרוק אותם על צנה.
הסיבה היא: כי זה הארס פתים...

מצות תאכל במקום קדוש בחצר אוהל מועד יאכלוהו (ו', י')
הפשט הוא שאת קרבן המנחה הנותרת צריכים הכהנים לאכול כמצות ולא חמץ במקום קדוש (בחצר אוהל מועד). וחשבו להוסיף בסייעתא דשמיא שיש כאן רמז לליל הסדר שגם בו אנו צריכים לאכול מצות. ומהו 'במקום קדוש'? הכוונה בפה קדוש שהוא מקום אכילת המצות... ואיך יקדש את פיו? ע"י שירבה לספר בנסי יציאת מצרים. ואומרת התורה שכאשר המוצת ייאכלו בפה (מקום קדוש הרי שאותו אדם נחשב כאילו נמצא בחצר אוהל מועד - בבית המקדש. **מתוק מדבש!**
אדט מדבס דבריס בטלס הא בבחינת 'כרצה' שהא
'פה רצ' והתיקון על צ"י 'פסח' שהא פה - סח
ולכן המצה נקראת 'לחם צוני' עזונים עליה דבריס
הרבה. ולכן 'כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה
(האדט) מולחח...

מה נשתנה הלילה הזה...
ויש להוסיף עוד קושיה, והיא - מדוע בכל החגים והמועדים אין אנו נוהגים חומרות כאלה ואילו בפסח רבים מחמירים נורא... ישנם שלא אוכלים קטניות, ישנם שלא אוכלים שרויה, ויש כאלה שאוכלים רק פירות וירקות בלבד ולא אוכלים שום דבר מתועש. מה נשתנה? ענה על כך רבי ראובן קרלישטיין זצ"ל בהקדים סיפור: באירוע בר מצוה מסוים השתתפו גדולי הרבנים. ובהם הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זיע"א והרבי מטשיבין זיע"א. כאשר הגיעו לברכת המזון כבדו את חתן בר המצווה לברך, בסיום הברכה הוא בירך 'בורא פרי הגפן' על כוס יין ושתה את רוב הכוס. לפתע שומע הרב מטשיבין את הרבי מבעלזא אומר 'נו, נו כדאי לשתות את כל הכוס'... הרב מטשיבין הרהר בליבו 'מה רוצה הרבי מחתן בר המצוה? וכי רוב כוס זה לא טוב?'... והנה, לפתע פונה הרבי מבעלזא לרב מטשיבין ואומר לו 'בטח אתם שואלים מה אני רוצה מחתן בר המצוה? ובכן אומר לכם: ידוע כי הכל הולך אחרי ההתחלה כמו שנאמר 'טוב אחרית דבר מראשיתו' ומבארים כי כאשר הראשית טובה אזי גם האחרית תהיה טובה. ולכן, ביום שבו חתן בר המצוה נכנס למצוות, חשוב שכל

וכלי חרש אשר תבושל בו ישבר... (ו', כא)
רש"י: לפי שהבליעה שנבלעת בו נעשה נותר...
ויש לשאול: ידוע שלאחר 24 שעות, שזהו שיעור מעת לעת, כל דבר שבלוע בכלי נחשב 'נותן טעם לפגם' ואינו אוסר את הכלי. ומדוע אם כן, לבשר קדשים הבלוע יש דין נותר? הרי טעמו נפגם?
מתרץ נפלא בעל ה'לוית חן': מובא במשנה (אבות ה', ה'): 'עשרה נסים נעשו בבית המקדש... ואחד מהם 'שלא הסריח בשר הקודש מעולם...' ואם כן, יוצא שגם הבשר הבלוע בכלי לעולם לא נפגם, לכן הוא נחשב נותר ונאסר ולכן כלי החרש טעון שבירה... **מתוק מדבש!**

חידה: יו ו'דו' בחודש ניסן - היכן?
התשובה: אומר בעל ה'ישועות משה' מויוז'ניץ זיע"א: עיקר

מה שעושה יהיה לכתחילה ולא בדיעבד. ולכן הצעתי לו
לשתות את כל הכוס ולא להסתפק ברוב...
לפי זה מובן גם עניין החומרות בפסח, שהרי חג הפסח
הוא המועד הראשון של עם ישראל כעם לאחר שעבוד
מצרים. ולכן נהגו ישראל לקדש את החג הזה ולהחמיר בו
יותר מכל מצוה אחרת. **מתוך הערה!**

שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה הלילה הזה כולו מצה
וחשבנו לבאר בסיעתא דשמיא: **הקדמה:** 'חמץ' מלשון
החמצה ופספוס 'מצה' מלשון מיצוי.
יודוע כי ההבדל בין המילה 'חמץ' ל'מצה' הוא כחוט
השערה שכן בשתי המילים יש את האותיות 'מ' ו 'צ'.
וההבדל בין האות 'ח' שבמילה 'חמץ' והאות 'ה' במילה
'מצה' הוא כחוט השערה.
דבר זה מלמד אותנו כי ההבדל בין החמצת החיים לבין
מיצוי החיים יכול להיות כחוט השערה, בין החלטה שגויה
מול החלטה נכונה. וברגע אחד של התבוננות בתכלית
החיים לבין רגע אחד של זרימה וחוסר התבוננות.
וזה מה שאנו אומרים 'שבכל לילות השנה אנו אוכלים
חמץ ומצה, והכוונה שניתן לנוע בין מצב של החמצת
החיים לבין מיצוי החיים. אבל 'הלילה הזה כולו מצה'
שבליילה הקדוש הזה ליל הסדר אם עורכים אותו כהלכתו
ניתן לצאת מממנו לדרך נכונה של מיצוי תכלית החיים
בלי החמצה. **מתוך הערה!**

רציון וסיפור - ח'י ההנחה...

**בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא
ממצרים**

מהי תכלית ליל הסדר? מדוע תיקנו לנו חז"ל את ענייני
ההסבה, שתיית ארבעת הכוסות ועוד?
להבנת התשובה נקדים סיפור נפלא:
הרב חיים קרייזווירט זצ"ל סיפר כי בהיותו במחנה עבודה
בשואה פנה אליו יהודי וביקש ממנו בקשה מיוחדת.
היהודי סיפר כי עד פרוץ המלחמה הוא היה עשיר גדול
וכל כספו בסך מיליוני דולרים מופקד בחשבון סודי
בשווייץ. 'איני יודע' אמר היהודי 'מה ילד יום והאם אזכה
לשרוד ולצאת חי ממחנה התופת הזה'.
'בקשה אחת לי אליך כבוד הרב, יש לי בן יחיד שאיני יודע
מה עלה בגורלו, אם הרב יצא בחיים מגיא ההריגה, אבקש
כי יעשה מאמץ לאתר את הבן וימסור לו את פרטי חשבון
הבנק ויאמר לו שהוא עצמו מוגדר כבעלים יחד איתי
בחשבון, מאוד חשוב לי שעמלי לא ירד לטמיון אלא יגיע
לשאר בשרי'.

הרב שמע את הדברים, בירך את היהודי שיזכה לצאת
בחיים והבטיח שיעשה ככל יכולתו למלא את בקשתו.
במהלך השואה היהודי עלה על המוקד ונהרג על קידוש
השם, הרב קרייזווירט עצמו זכה להיות אוד מוצל מאש,
והחל לשקם את ביתו ויחד עם זאת יצא במסע חיפושים
בכל דרך אפשרית אחר בנו של אותו יהודי.
כל החיפושים העלו חרס ועקבות הבן לא נודעו.
עברו כעשרים שנה, הרב קרייזווירט יצא לשליחות

בארצות הברית, במהלך שהייתו נסע ברכבת התחתית
והנה בתוך הדוחק פונה אליו יהודי עני ואביון קרוע בגדים
ומבקש ממנו צדקה לאוכל לשבת. הרב ביקש ממנו שיזכה
אותו ויהיה אורחו בשבת, היהודי הסכים והגיע
לביתו, תוך כדי השהייה והדיבורים ביניהם שאל הרב
לשמו והעניי הזדהה... כשמוע הרב את השם תהה בליבו כי
השם מאוד מוכר לו אך לא זכר מניין...

לאחר מאמצים רבים נזכר לפתע הרב כי מדובר באותו בן
אובד של היהודי העשיר שנספה בשואה.
הרב התחבט בינו לבין עצמו כיצד יספר לאותו עני ואביון
כי למעשה הוא עשיר גדול, לבסוף בצאת השבת הוא
הושיב את היהודי והחל לדבר על ליבו ולהכין אותו...
לבסוף הוא סיפר לו את הסיפור על אביו ועל בקשתו ואז
הודיע לו כי הוא הבעלים של אותו חשבון סודי בשווייץ...
היהודי היה המום מן הידיעה שלמעשה שינתה את חייו
הוא איתר את החשבון וחייו השתנו ומאז הוא הפך לבעל
צדקות גדול מאוד.

כשהיה מספר הרב קרייזווירט את סיפורו, הוא היה עוצר
בסוף הסיפור ושואל את קהל שומעיו: 'מה אתם אומרים?
היהודי הזה שבמשך עשרים שנה מסתובב ומקבץ נדבות
להחיות את נפשו ומצד שני יש לו חשבון בנק של מיליוני
דולרים שהוא כלל לא יודע עליו. השאלה היא בכל אותם
השנים כיצד הייתם מגדירים אותו עני או עשיר? מצד אחד
הוא עני כי הרי במציאות הוא מקבץ נדבות ומאיך הוא
הרי עשיר כי הרי יש ברשותו הון עתק...
הדיון היה מרתק נשמעו דעות לכאן ולכאן...

לבסוף קם הרב ואמר 'מובא בחז"ל 'אין עני אלא בדעת'
אחד ההסברים הוא כי גם אדם שיש לו ברשותו ממון אך
הוא אינו יודע על כך הוא נחשב כעני ואביון. כך הוא
במקרה שלנו, יהודי זה מסתובב שנים רבות כשיש ברשותו
מיליוני דולרים אך כיוון שהוא עצמו אינו יודע על כך הרי
שהוא נחשב כעני ואביון.

וכך הסביר הרב את המשנה (אבות ג', יד) 'חביבין ישראל
שנקראו בנים למקום, חביבה יתרה נודעת להם שנקראו
בנים למקום שנאמר בנים אתם לה' א-לוקיכם'
ויש לשאול מדוע התנא כופל את דבריו? אלא ההסבר הוא
כך: עם ישראל נקראו בנים לקב"ה, אבל זה רק בתנאי
שהוא יודע את ערך יהדותו ולכן נאמר 'חביבה יתרה **נודעת**
להם שנקראו בנים למקום'.

אחים יקרים! תכלית ליל הסדר, אכילת המצה בהסבה,
שתיית ארבעת הכוסות ואמירת ההגדה היא להמחיש
ולהביא לידיעתנו כי אנו בנים יקרים, אהובים ונבחרים של
מלך מלכי המלכים הקב"ה ולכן אומרים:

'לפיקד אֲנַחְנוּ סִיְיָיִם לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבֵּחַ, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם,
לְהַדָּר, לְבָרֵךְ, לְעַלֵּה וּלְקַלֵּם לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל
הַנְּסִים הָאֵלֹהִים: הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵירוֹת מִיַּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֲבָל
לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל, וּמִשְׁעָבֹד לְגָאֻלָּה. וְנֹאמַר לְפָנָיו
שִׁירָה חֲדָשָׁה: הַלְלוּיָהּ!'

שבת שלום ומבורך! חג פסח כשר ושמח!

לעני: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורת גיטה בת מנטה ז"ל
מורי חמי ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל
יחזקאל מיצלאו בן רחל ז"ל / תמר בת מול ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל
מימון ספיר בן מול טוב ז"ל

להעלחת: דקל מלכה - להעלחה / אורי ישראל - רפז"ש
סוזן בת ימנה - רפז"ש / אהרון בן מסעודה - רפז"ש
דוריאן הוריה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה